

SAK 13c/22

REGULERING AV FISKET ETTER REKER NORD FOR 62°N I 2023

Fiskeridirektøren har forelagt Sametinget forslaget til regulering av fisket etter reker nord for 62°N i 2023, jf. lov 12. juni 1987 nr. 56 om Sametinget og andre samiske rettsforhold (sameloven) § 4-3. Sametingets innspill blir vedlagt i sin helhet.

1. SAMMENDRAG

Det er ikke gitt en egen reguleringsforskrift for fisket etter reker nord for 62°N. Bestemmelser om gjennomføring av fisket etter reker nord for 62° finnes i egne forskrifter om blant annet nattestengning, tråldybder og fiskeforbud i enkelte fjorder i det kystnære fisket. I tillegg følger visse begrensninger av reglene i høstingsforskriften og andre generelle forskrifter.

Fiskeridirektøren foreslår at den nåværende reguleringen videreføres.

2. REGULERING OG FISKET I 2022

Reguleringen av fisket etter reker nord for 62°N i 2022 var en ren videreføring av reguleringen for 2021. Dette innebærer at prøvefisket etter reker med trål i ytre del av Porsangerfjorden ble videreført, samtidig som økningen av antallet tillatte teiner i fisket etter reker i Porsangerfjorden til 250 per fartøy og per person ble opprettholdt. Totalkvoten for fangst av reker med teiner i Porsangerfjorden ble satt til 20 tonn. Det vises til saksfremlegget og referat fra reguleringsmøtet høsten 2020 for ytterligere detaljer i denne sammenheng.

I tabell 1 vises fangsttall fra landings- og sluttседler for reke nord for 62°N for årene 2020, 2021 og 2022, samt antall fartøy som har landet fangsten.

Tabell 1: Fangst av reke nord for 62°N og antall fartøy som har landet fangst

Gruppe	Redskaps- gruppe	Mengde dypvannsreke (kg)			Antall fartøy med landet fangst		
		2020	2021	2022	2020	2021	2022
Kyst	Reketrål	1 113 015	1 104 876	846 732	70	69	65
	Teiner	1 187	8 443	1 611	6	3	6
Hav	Reketrål	17 994 660	28 776 902	34 323 100	26	28	27
Sum		19 108 861	29 890 221	35 171 443	97	98	95

Tall per 26. oktober 2022, basert på Fiskeridirektoratets register over landings- og sluttседler. Tallene inkluderer ikke fangst landet på andre lands kvoter, samt fangst landet på forsknings- og skolekvoter. Fangsten er fordelt på fartøy med og uten reke-trålkonsesjon. Avvik i summen av fartøy skyldes at enkelte har levert fangst med både teiner og trål. Det skilles ikke mellom bunntrål og reke-trål, andelen reke tatt med bunntrål er imidlertid minimal.

3. REGULERING AV FISKET I 2023

3.1 REGULERING AV FISKET ETTER REKER I PORSANGERFJORDEN

Ytre del av Porsangerfjorden ble stengt for bunntråling på 1970-tallet. I 2021 ble fjorden imidlertid åpnet igjen for et prøvefiske etter reker. Prøvefisket ble videreført i 2022 med 9 påmeldte deltakere, hvorav 2 likevel ikke deltok. Havforskningsinstituttet har så langt mottatt 2 prøver fra fisket i 2021 og 2 prøver fra fisket i 2022. Kvoten på 40 tonn er beregnet oppfisket.

Det er avsatt 40 tonn til prøvefisket per år. Havforskningsinstituttet mener denne kvotebegrensningen bør videreføres i 2023. Totalkvoten fordeles ikke på antall påmeldte, men fisket stoppes når kvoten er beregnet oppfisket.

Havforskningsinstituttet tilrår at rapporteringsplikten og prøvetakingen fra fangstene bør videreføres. Havforskningsinstituttet uttaler at:

«Prøvefisket er en unik mulighet til å følge med på 1) hvordan et rekefiske utvikler seg i et tidligere ufisket område, og 2) hvordan bestanden responderer på dette fisket.»

Rapporteringsplikten bidrar også med mer detaljerte fiskedata som ikke-kommersiell bifangst. Instituttet registrerer at rapporteringen fra rekefisket i ytre Porsangerfjorden har vært noe mangelfull i både 2021 og 2022. Alle fartøy bør fylle ut eget skjema (og ikke kun rapportere gjennom elektronisk dagbok) for å sikre at informasjon om bifangst, inkludert koraller og svamper, registreres, og at rekeprøver tas fra fangstene.»

Med bakgrunn i rådet fra Havforskningsinstituttet mener Fiskeridirektøren at det er hensiktsmessig å videreføre prøvefisket etter reker i Porsangerfjorden i 2023 med tettere oppfølging av krav for å sikre rapportering fra deltakerne. Datagrunnlaget som har kommet inn er for lite til å kunne vurdere om prøvefisket tilsier at Porsangerfjorden bør åpnes på permanent basis for fiske etter reker. Det samme gjelder for om prøvefisket bør avsluttes og at fjorden igjen blir stengt for reke-tråling.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre prøvefisket etter reker i ytre Porsangerfjorden.

Havforskningsinstituttet har i innspill til regulering av fisket etter reker i nord uttalt at: “Dersom fjordene vurderes åpnet for bunntråling anbefaler Havforskningsinstituttet at man kun åpner Porsangerfjorden utenfor terskelen («Ryggen» litt nord for Lille-Tamsøya), og at Tanafjorden forblir stengt for bunntråling”. Det er argumentert med at utrålte/bunntrålfriske områder er svært verdifulle i et vitenskapelig perspektiv.

3.2 REGULERING AV FISKET I TANAFJORDEN

Havforskningsinstituttets klare råd er at områder med sårbare arter og bunnsamfunn ikke bør åpnes for tråling. Havforskningsinstituttet har anbefalt at det i forkant av en eventuell åpning for reketråling i et område gjennomføres en grundig habitat- og bunnkartlegging av både bunndyrsamfunn og sedimenter. Havforskningsinstituttet har tidligere poengtert at dette er spesielt viktig dersom det bestemmes at Tanafjorden skal åpnes, dette ettersom det ikke er gjort undersøkelser i dette området.

Fiskeridirektøren varslet i referatet til reguleringsmøtet høsten 2020 at Havforskningsinstituttet ville bli bedt om å gjennomføre undersøkelser for å vurdere om deler av Tanafjorden kunne åpnes for reketråling. Fiskeridirektoratet har vært i kontakt med Havforskningsinstituttet, som opplyser at undersøkelsene av bunnforholdene i Tanafjorden er påtenkt i kartleggingsprogrammet Mareano. Det er ikke fastsatt noen tidsramme for dette arbeidet.

Fiskeridirektoratet vil derfor sende en bestilling til Havforskningsinstituttet for å innhente kunnskap om bunnforhold og be om råd med hensyn til hvorvidt deler av Tanafjorden kan åpnes for prøvefiske etter reker med trål. Etter at denne informasjonen er utarbeidet vil det være naturlig å vurdere om det er mulig å åpne for et prøvefiske.

3.3 HENVENDELSE OM NATTEFREDNING FOR FISKE ETTER REKER PÅ HELGELAND OG LAKSEFJORDEN

Nordland Fylkes Fiskarlag ba i 2020 Fiskeridirektoratet om å starte en prosess for å innføre nattefredning hele året i fisket etter reker på Helgeland.

Fiskarlaget Nord sendte en henvendelse høsten 2020 om å fjerne bestemmelsene om nattefredning ved reketråling i fjordene i tidligere Finnmark fylke.

Fiskeridirektoratet vil på et senere tidspunkt gjennomgå lokale reguleringer for fisket etter reker, og det er naturlig at spørsmålene om nattefredning på Helgeland og Finnmark vurderes samtidig.

4. TEKNISKE REGULERINGER

I perioden 1. oktober 2016 – 31. oktober 2020 har det blitt produsert omfattende ny kunnskap fra et stort samarbeidsprosjekt mellom Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering (FHF) og Fiskeridirektoratet. Informasjon om prosjektet finnes her: [Optimalisering av fiske med reketrål: Nasjonal satsing for å løse utfordringer med bifangst i det norske rekefisket \(fhf.no\)](https://www.fhf.no/om-fhf/prosjekt-til-tilpasning-av-reke-tral/).

Hovedmålsettingen i prosjektet har vært å optimalisere fisket etter reke med trål med fokus på å redusere uønsket innblanding av fiskeyngel og småreker, redusere energiforbruk og undersøke overlevelse hos undermåls reker som har gått gjennom seleksjonsinnretningene. Det har vært lagt ned mye ressurser i prosjektet som startet opp høsten 2016, og flere tekniske løsninger har blitt testet.

For å forbedre seleksjonen gjennom økt utsortering av undermåls reker og fiskeyngel, anbefales det i sluttrapporten at følgende tekniske løsninger implementeres i regelverket:

- Påbud om begrensninger i sekkens omkrets (og lengde).
- Påbud om bruk av fire-panels-sekk.
- Anbefaling om økning av maskevidde i sekker med diamantformet nett.
- Anbefaling om bruk av innkortede leistau.

Som ledd i oppfølgingen av rapporten arrangerte Fiskeridirektoratet et møte i Tromsø 21. oktober 2022 om tekniske tiltak i fisket etter reker for kystflåten nord for 62°N. Blant deltakerne var flere rekefiskere, representanter fra Fiskarlaget, HI, Norges Råfisklag, FHF og Fiskeridirektoratet.

Fiskeridirektoratet vil i nær fremtid arrangere et lignende møte med den havgående rekeflåten nord for 62°N.

Som oppfølging av prosjektet «Optimalisering av fisket med rekestrål» og i dialog med næringen, vil Fiskeridirektoratet i 2023 utarbeide et forslag om endringer i de tekniske reguleringene i fisket etter reker nord for 62°N med formål om å forbedre seleksjonen gjennom økt utsortering av undermåls reker og fiskeyngel. Forslaget vil bli sendt på egen skriftlig høring.